

«Джура» – це вже не «зірниця», але час вдосконалення якраз настав!

Віктор Першко

Час у нас нині такий, що до всіх подій та заходів, які відбуваються у щоденному житті, варто ставитися по-особливому. Йде війна, і тим все сказано.

Хто досі не сповна розуміє, що вороття у довоєнний час вже не буде, той має знати, що не лише Україна, але й увесь світ загалом дуже змінився і такі зміни неспинно, з блискавичною швидкістю, продовжуються й надалі. Українці долею світової геополітики виявилися в епіцентрі того вулкану, який трусонув світовий порядок до самих його основ. Тому нам найважче, і нам, українцям, доводиться першим робити швидкі висновки, приймаючи важливі рішення. Хотілося б, щоб вони були правильними, але важливо, щоб більшість людей розуміли їхнє призначення, логіку та суть.

У цьому сенсі якраз дуже актуально звучать новини із «фронтів» військово-патріотичної гри «Джура», яка нещодавно нагадала про себе підсумковими кроками на обласному рівні. Романівська селищна рада презентувала для випробувань одразу шість роїв у середній та старшій групах. Звісно, найпершими наслідками будь-яких змагань є підсумкові місця, певні бали, очки, рейтинги і т. п. Одразу ж зауважимо, що юні козачата-«джури» із Романівської громади виявили гарну підготовленість і зайняли достатньо високі підсумкові місця. Якщо взяти суто протокольну інформацію, то рій «Камуфляжне серце» (Биківський ліцей) зайняв одне із ПЕРШИХ місць серед однолітків середньовікової групи. Водночас рій «Воїни світла» із Биківського ліцею та рій «Воля» (Романівський ліцей № 1) посіли ДРУГІ місця (і ПЕРШИХ, і ДРУГИХ

місць було декілька). Як бачимо, три романівських рої із шести опинилися на чільних місцях у загальнообласному заліку-рейтингу, який об'єднав рої майже пів сотні навчальних закладів Житомирщини.

Те, що підсумки перших етапів гри «Джура» для романівчан мають пристойний або ж навіть і солідний вигляд, то очевидний факт. Однак, окрім очок, балів і місць, є й інші показники, критерії та чинники, які мають куди більшу значимість, аніж турнірно-чемпіонські успіхи юних джур. Найпершим чиним слід врахувати, що програму військово-патріотичної гри «Джура» доводиться виконувати не лише юним джурам-зброєносцям, але й насамперед їхнім наставникам, які керують та опікуються безпосередньою підготовкою роїв до змагань, до походів та випробувань. Часто наставниками юних джур

стають жінки-берегині, на що у нас вже давно не звертають належної уваги. Адже відомо, що жінки тепер у нас не лише виховують школярів, не лише куховарять та займаються домашнім побутом, але й літають на бойових літаках, стріляють зі снайперської зброї усіх можливих видів. Однак жінці все ж таки важко навчати дитвору, що стає юними джурами, премудростям тактичного вишколу, стрілецької підготовки чи готувати юну зміну до таборівок і походів. Втім, як би там не було, але жінка таки зуміє, опанує, витримає і здолає ті негаразди, недоліки та перешкоди, які виникають у процесі гри «Джура». Он, до прикладу, педагог-організатор із Биківського ліцею Зоріна Боровська, яка прибула на Романівщину із прифронтової Костянтинівки, зуміла належним чином підготувати обидві команди роїв, що

представляли Романівщину на рівні Житомирської області. Слід зауважити, що у процесі підготовки юних джур педагогу-організатору енергійно допомагали й інші працівники Биківського ліцею. Втім, чоловіки від своїх колежанок відставати не звикли, тож, наприклад, рої «Соколята» і «Соколи» (Романівський ліцей № 2) під орудою Олексія Мазуркевича також повні наснаги і готові презентувати свої навички і свій вишкіл під час майбутніх етапів гри «Джура».

Однак вже відсьогодні зрозуміло, що «Джура» жити, працювати і розвиватися за своїми колишніми традиціями і стереотипами сьогодні (а тим паче – завтра) вочевидь не зможе. Аби рої джур надалі вчилися, мужніли і розвивалися у потрібному патріотичному дусі, до гри як її активні учасники мають долучатися працівники ТЦК і СП, окремі військові частини, вій-

Пів сотні гектарів відвойованих площ. Чом не показник?

с. 2

Футбольні битви ще попереду, але контрольні поєдинки – у самому розпалі!

с. 4

Ще не видатний, можливо – талановитий? Але точно – здібний!

с. 4

ськові навчальні центри, ветеранські організації чи об'єднання. У такому напрямі орієнтації виховної роботи має предметно працювати і місцева влада, яка може і повинна виконувати принаймні функції вмілого координатора у середовищі учасників військово-патріотичної гри «Джура». І тут немає аніскілечки перебільшення, бо від того, наскільки змістовним стане

наповнення гри у «Джуру», залежить великою мірою майбутня (вже завтрашня) безпека держави. Ми далекі від того, аби юні українці виховувалися в обстановці ксенофобії і людиноненависницької істерії, як це відбувається «за парабриком», однак реалізму, вимогливості, здорового глузду у процесі організації гри «Джура» у нас однозначно має бути більше. І то вже зовсім незабаром!

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 76001

Підтримай свободу слова!

ПЕРЕДПЛАТИТИ

на 1 місяць - 30,00 грн,
на 3 місяці - 90,00 грн,
на 6 місяців - 180,00 грн

У найближчому поштовому відділенні!

СПОДОБАЛАСЬ
ГАЗЕТА?

Пів сотні гектарів відвойованих площ. Чом не показник?

Віктор Першко

Щороку, якраз на старті нового аграрного сезону, мова заходить про ниви і поля, які обробляються агрофірмами, фермерськими господарствами, що використовують найновіші агротехнології.

Свого часу, із початку 90-х років минулого століття, об'єми сільськогосподарського виробництва на території Житомирської області щороку зменшувалися. Пояснювалось це низкою причин, які у підсумку призвели до того, що за 15-20 років площі земель на теренах Житомирщини, які перебували у процесі постійного обробітку, зменшилися на 80-90 тисяч гектарів. Якщо простіше – тривалі багаторічні канікули на полях і нивах житомирського Полісся виникали тому, що у аграріїв не було змоги обробляти поля через нестачу коштів для закупівлі паливно-мастильних матеріалів, насіння та добрив. Внаслідок такої перерви величезні земельні площі перетворилися в самозалісенні ділянки чагарників і дерев.

Проте вже у 2010-2020-х роках аграрне виробництво у нашій області демонструвало щорічні прирости і збільшення масштабів. Сучасні технології і приватний капітал доволі швидко освоїли увесь потенціал земельних площ, який залишився у спадок від колишніх колгоспів. І вже у

2015- 2020-х роках резерви аграрної галузі, яка на Житомирщині невпинно розвивалася, почали шукати у процесі масштабного розліснення значних площ, які упродовж 20-25 років зовсім не використовувались. Таке розліснення на Житомирщині триває й досі, і щороку десятки тисяч гектарів щойно визволених, по суті, із чагарникового полону земель знову використовуються за своїм призначенням. Тобто – для сільськогосподарського виробництва.

Усе вищесказане однаковою мірою стосується і Романівщини. Аграрна реформа із розпаюванням колгоспних земель та колгоспного майна призвела до появи земельних паїв, власники яких здавали їх в оренду фермерам чи агропідприємствам (фірмам, холдингам тощо). Але у багатьох випадках земельні ділянки – паї з огляду на багато причин не використовувались за призначенням. А якщо ще зрозуміліше – вони швидко покривалися самосівом дерев і за 5-10 років перетворювалися у чагарникові хащі. Звісно ж, мови про агровиробництво на таких масивах із чагарників-самосівів бути не могло. Навпаки, аби відродити колишні поля із самозалісненням, потрібна потужна техніка, значні ресурси, менеджмент, який чітко і швидко організує роботи із розчисткою значних земельних площ.

Прикладом такої діяльності у Романові стало приватне підприємство «Агросвіт-24», яке займається розчисткою і рекультивацією самозаліснених земель, які давно мають стан занедбаних. Залучивши відповідну техніку, розчищаючи чагарникові ділянки від дерев включно із кореневищами, працівники «Агросві-

ту-24» готують земельні площі під оранку та посіви. Лише навесні 2025 року таким чином підприємство розчистило чагарники і кущові насадження на площі близько 50 гектарів. А це означає, що силами вищезгаданого підприємства земельний лан агровиробництва на Романівщині зріс якраз на таку площу. І що важливо – площі земель, які звільняються завдяки «Агросвіту-24» із чагарникового полону, і надалі тільки збільшуватимуться. Неабияким чином сприяє швидким темпам розчистки раніше заболочених чагарникових ділянок суха минулорічна осінь, а далі – малосніжна зима.

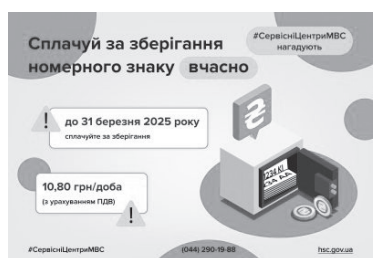
Якщо раніше на території чагарників весною і на початку літа було вдосталь води, то сьогодні рівень ґрунтових вод знизився (впав) на 1,5-1,8 метра. Звісно ж, за таких умов можливості для розчистки самозаліснених ділянок суттєво збільшуються. У планах ТОВ «Агросвіт-24» значаться чіткі наміри подальших дій із розчистки колишніх полів від дерев та чагарників. «Якщо

природні умови будуть хоча б задовільними, то влітку-восени ми подвоїмо площі рекультивованих (очищених) земель», – зауважує керівник «Агросвіту-24» Микола Котенко. Втім, економічна вигода для Романова, де підприємство базується, очевидна. Це ще один стабільно працюючий платник податків, а ті два десятки працівників, задіяних на фронті робіт «Агросвіту-24», мають стабільно високі заробітки і живуть тут же, на території Романівської селищної ради.

А загалом ситуація в аграрному секторі України має чітку тенденцію до подальшого розширення масштабів сільськогосподарського виробництва у всіх без винятку областях України. Житомирщини це стосується чи не в першу чергу, оскільки площі колись задіяних в агровиробництві земель, які сьогодні опинилися у полоні чагарників та кущів, на Житомирщині найбільші серед інших польських регіонів. Тому робіт із розчистки та розліснення тут – непочатий край.

Сервісні центри МВС: необхідно сплатити за зберігання номерних знаків до 31 березня

Маєш улюблений номерний знак та хочеш залишити його собі, але плануєш продати своє авто? Не питання.

Сервісні центри МВС допоможуть у цьому. У таких випадках можна залишити на відповідальне зберігання номерний знак, аби в подальшому закріпити його на інше своє авто чи передати рідним.

Якщо ти автовласник і вже маєш збережену улюблену комбінацію в сервісному центрі МВС, термін оплати якої минув, то радимо здійснити її якнайшвидше. Бо за номерні знаки, що перебувають на відповідальному зберіганні, необхідно внести оплату до 31 березня 2025 року. У протилежному випадку такі номерні знаки з 1 квітня цього року будуть знищені в установленому порядку відповідно до постанови Кабінету Міністрів України № 795.

У Головному сервісному центрі МВС нагадують: за відповідальне зберігання номерних знаків обов'язково здійснюється оплата. Термін зберігання самостійно обирає автовласник. Вартість послуги: 10,80 грн за одну добу (з урахуванням ПДВ).

Щоб здійснити оплату, потрібно звернутись особисто або через уповноваженого представника до сервісного центру МВС, де зберігається номерний знак, та сплатити квитанцію. Також це можливо зробити онлайн – у кабінеті водія. В онлайн-сервісі потрібно буде визначитись із терміном продовження зберігання та оплатити послугу. Далі сервісний центр МВС автоматично отримує інформацію про надходження коштів і продовжує зберігання номерних знаків на термін, визначений автовласником.

Наголошуємо, що передача номерних знаків, які перебувають на відповідальному зберіганні, до інших підрозділів сервісних центрів МВС не передбачена законодавством. А номерний знак, залишений на платне зберігання, можна закріпити за рідними власника – дітьми, іншим із подружжя або батьками за умови документального підтвердження таких родинних відносин. Наприклад свідцтва про шлюб чи свідцтва про народження.

Консультацію щодо послуг сервісних центрів МВС можна отримати за телефоном (044) 290-19-88 або на сторінках Головного сервісного центру МВС в фейсбуку та інстаграмі. Відповіді на найпоширеніші питання та корисну інформацію черпайте на сайті.

РСЦ ГСЦ МВС у Рівненській, Волинській та Житомирській областях

«Оптимісти» із Романова традиції не зраджують

Давненько ми не чули про перемоги романівських спортсменів на змаганнях з пішогодного туризму.

Але, схоже, новий сезон щойно розпочався, і Курненська сільська рада стала місцем проведення 23-го чемпіонату Житомирської області зі спортивного (пішогодного) туризму у закритих приміщеннях. І тут виявилось, що традиційний фаворит подібних змагань, команда «Оптиміст» із Романова, знову підтвердила свій високий клас.

Оновлений склад «Оптиміста» під орудою свого улюбленого наставника Віктора Бовсунівського продемонстрував відмінну виучку, взаємодію та індивідуальну майстерність в окремих видах змагальної програми. У підсумку романівчани вибороли перше місце в особисто-командному заліку, а також посіли другі місця в командних змаганнях і в загальнокомандному заліку.

Зауважимо, що команда «Оптиміст» виборола упродовж чемпіонату одну золоту і одинадцять (!) срібних нагород. Звісно ж, місце в елітній частині регіонів Житомирщини, де активно і успішно розвивається спортивний туризм, спортивне орієнтування, романівські «Оптимісти» знову підтвердили і тим самим довели, що переможних традицій Романів не втрачає.

Дешеві ліки. Реальність чи утопія?

З 1 березня в Україні на 30% подешевшали 100 лікарських препаратів, які користуються найбільшим попитом.

Цей крок – результат ініціативи президента та низки рішень, спрямованих на зниження вартості важливих медикаментів. Вже незабаром здешевшати мають ще 250 найменувань. Але проблеми, які призводять до високих цін на ліки, залишаються актуальними.

Експерти називають кілька основних причин зростання цін: залежність від імпорту сировини, недостатній контроль держави за ціноутворенням та надмірну консолідацію ринку аптек. Центр громадського моніторингу та контролю з'ясував, як саме формуються ціни на ліки і хто впливає на ціноутворення.

Як формується кінцева ціна на ліки

Існує думка, що ціни на ліки встановлюють виробники. Однак це не зовсім так. Після того, як виробник передає свій продукт дистриб'юторам та аптекам, він вже не може контролювати його кінцеву ціну. Тож вартість, яку споживач платить у аптеці, складається з кількох компонентів. Передусім – відпускної ціни виробника. До неї входять витрати на виробництво, закупівлю та доставку сировини, контроль якості, дослідження, розробку тощо. Далі йде маржа дистриб'юторів, що включає витрати на логістику та зберігання товару. В Україні середня дистриб'юторська націнка, за

Як формується ціна на упаковку ліків в аптеці

даними «РБК-Україна», складає 10-12%.

Кінцевий елемент ланцюга – аптеки, які мають декілька інструментів впливу на кінцеву ціну препарату. По-перше, це націнки. В Україні донедавна вони були нерегульованими на всі препарати, крім рецептурних та критично важливих, і становили до 30% від відпускної ціни виробника. Другий інструмент, завдяки якому аптеки можуть заробляти, – так званий маркетинг, який, втім, не пов'язаний з промоцією ліків. «Маркетинго-

вий платіж – це, по суті, плата виробника аптеці за те, щоб його товар потрапив у продаж, був викладений на помітне місце, його рекомендували провізори. Це дуже непрозора історія, яка підвищує ціну для кінцевого споживача», – розповіла Інна Іваненко, голова БФ «Пацієнти України» в інтерв'ю Укрінформ.

Таким чином, виробники вимушені закладати маркетингові платежі у відпуску ціну препарату, бо інакше він просто не потрапить на полицю. Те, що саме ці приховані платежі є однією з

головних причин подорожчання ліків, визнав і міністр охорони здоров'я Віктор Ляшко.

Небезпеки монополізації аптечного ринку

Причину надмірного впливу аптек на ціноутворення експерти вбачають у стрімкій консолідації ринку в останні кілька років. «Що стосується аптечних мереж, то ми маємо сьогодні на ринку п'ять аптечних мереж, які, і це ні для кого не секрет, володіють 80-85% ринку», – сказав президент асоціації «Виробники ліків України»

Петро Багрій під час брифінгу в Медіацентрі Україна.

Така монополізація ринку може призвести до кількох негативних наслідків. По-перше, обмежений вибір препаратів. Аптечні мережі часто знижують доступність дешевих, але ефективних препаратів, замінюючи їх на більш дорогі іноземні аналоги, які вигідні для мережі через високу маржу та бонуси від виробників. По-друге, споживачі змушені купувати ліки за завищеними цінами, оскільки альтернативні дешевші варіанти або не потрапляють на полицю або їх практично не просують. По-третє, закриття аптек у малих містах і селах. Великі аптечні мережі не зацікавлені в розширенні своєї присутності в регіонах, оскільки це для них менш вигідно.

Що далі?

Без подолання аптечної монополії ціни на ліки продовжать зростати, а доступність необхідних медикаментів для населення залишатиметься на низькому рівні.

Лише комплексне втручання держави, яке включатиме жорстке регулювання, демонополізацію ринку та підтримку незалежних аптек в регіонах, зможе забезпечити справедливе ціноутворення та доступність якісних медикаментів для всіх громадян України. Власне, держава як активний та ефективний регулятор – це й є стандартна практика Європейського Союзу, куди продовжує рухатися наша країна.

Куди йдуть гроші українців і чи варто чекати зниження цін?

Свіжі дані щодо витрат українців оприлюднила Державна служба статистики.

Відповідно до звіту найбільше наші співгромадяни витрачають на продукти, оренду житла, комунальні послуги, транспорт, здоров'я, алкоголь і тютюн. Як розподіляються витрати українців та як на них впливає інфляція – розповідає Центр громадського моніторингу та контролю.

СТРУКТУРА ВИТРАТ

Найбільшу частку витрат українців, за даними Держстату, становлять продукти харчування та безалкогольні напої. Це майже 40% від загальної кількості покупок. Зокрема на м'ясо та м'ясопродукти йде 9,6% витрат. Найчастіше українці надають перевагу свинині та м'ясу птиці, найменше купують яловичини і телятини. На молоко, сир та яйця припадає 5,7% витрат, на овочі – 2,8%, на хліб – 2,7%, на рибу та продукти з риби – 2,5%.

Наступна за розміром категорія – це оренда житла, комунальні послуги та паливо. На цю категорію припадає 9,8% витрат. З них найбільше коштують електроенергія та різні види палива, а також водопостачання.

На транспорт припадає 9,6% витрат українців, а на охорону здоров'я (лікарські послуги та медичні препарати) – 9,4%. Цікаво, що на алкоголь та тютюнові вироби

українці спрямовують 7,8% своїх коштів. Це більше, ніж на предмети домашнього вжитку, наприклад побутову техніку (4,6%), одяг та взуття (3,7%), відпочинок і культуру (3,7%) та зв'язок (3%).

ЯК ЗМІНЮЮТЬСЯ ЦІНИ

За повідомленням Держстату, динаміка росту цін у нашій державі пришвидшу-

ється. Так, споживчі ціни в Україні в січні 2025 року зросли на 0,8%. Річна інфляція прискорилася до 13,4%, порівняно з 12,9% у січні.

І цей процес триватиме, певен член Економічного дискусійного клубу Олег Пендзин. «Інфляція – це індекс росту споживчих цін. Тобто це те, що ми з вами бачимо і в магазинах, і те, що ми маємо з вами

з точки зору оплати послуг і так далі. І ця тенденція, на жаль, буде продовжуватися, незважаючи на дії, які спричиняє сьогодні Національний банк України», – зазначив він в інтерв'ю «УНІАН».

Зокрема, швидше дорожчали фрукти, деякі продукти тваринництва, борошно та крупи. Це відбувалося через низькі минулорічні врожаї. Така ситуація, за прогнозами, зміниться після надходження нового врожаю. Водночас на вартість оброблених продуктів впливають витрати підприємств на електроенергію, оплату праці і логістику.

НА ЩО ЦІНИ ВПАЛИ

Ціни на деякі продукти все ж знизилися у перші тижні березня. Так, за даними сайту «Мінфін», змінилися ціни на картоплю (з 20-25 гривень до 18-25 гривень за кілограм), моркву (з 28-34 до 28-30 гривень), огірки (з 90-140 до 95-100 гривень), цвітну капусту (зі 140-145 до 135-140 гривень). Через сонячну погоду подешевшали тепличні овочі.

Приємну для гаманців українців зміну цін вже незабаром обіцяють і виробники молочної продукції. «Ми не лише не плануємо підвищувати ціни, а й проведимо акційні активності. Продажі і так впали – далася ознаки епідемія грипу і початок Великого посту», – заявив у коментарі сайту «Мінфін» керівник компанії «Молочний альянс» Сергій Вовченко.

Ще не видатний, можливо – талановитий? Але точно – здібний!

Наталія Рисіч

Якраз всередині лютого 2025 року у фойє Романівського будинку культури декілька днів демонструвалися картини самодіяльного художника із Романова Володимира Барановського.

Гарну назву їй придумали – «Шрами і квіти». І роботи молодого хлопця, який має очевидні мистецькі задатки художника-графіка, викликали у романівчан певну цікавість. Усі вони, як правило, мали популярний нині військово-мілітарний зміст. Місцеві ЗМІ також замітили появу виставки робіт Володимира Барановського і навіть взялися розповісти про стартові сторінки самобутнього художника. Відтоді у Романові знають, що до малювання Володимира спонукало знайомство із дівчиною із Закарпаття. Знайомство те було заочним, але сам Володимир підтверджує, що таке спілкування насправді допомогло йому в чомусь себе переконати, щось відчуті і щось побачити.

Хтозна, можливо, й справді дівчата навіть у режимі онлайн спроможні надихати, окрилювати і спонукати чоловіків до неймовірних речей, вчинків і почуттів, однак якщо говорити ширіше і всерйоз, то Володимир почав малювати значно раніше, аніж познайомився із закарпатською дівчиною. Під час спілкування він зауважив, що малювати почав ще зі шкільної лави. У якому класі це сталося, ми не уточнювали, однак Володимир зізнався, що у моменти, коли йому було нецікаво сприймати навчальний матеріал (і таке, виявляється, буває),

він відкривав останню сторінку зошита (вона зазвичай була чистою) і малював. Такі випадки малювання під час навчальних занять траплялися із Володимиром Барановським і під час навчання на факультеті фізичного виховання Житомирського університету ім. І. Франка. Чотири студентські роки були ознаменовані не однією сотнею малюнків, які народжувалися з-під олівця у руках насправді здібного спринтера-легкоатлета. Але де ті роботи і чи зберіг їх автор, ми не запитували. Нас цікавило інше: як молодий чоловік створює такі картини, хоча у свої 24 роки ніде й ні разу не вивчав теорії малюнка, не слухав порад маститих

художників стосовно використання світлінь, про те, як відрізняти і відокремлювати на картинах передній і задній плани, тощо.

Володимир розповідає, що жодного разу не писав картин за допомогою фарб. Лише олівець і папір служив для Володимира першоосновою і першоджерелом, з яких народжуються доволі цікаві, оригінальні і самобутні авторські роботи. Нам здалося, що стиль чи то художній почерк Володимира Барановського є достатньо оригінальним, а неодноразовими доказами привабливості робіт романівського художника були люди, які з різних причин опинялися у фойє Романівського БК. Практично кожен із них звертав увагу на картини виставки «Шрами і квіти». В один із днів, коли у сесійному залі Романівської селищної ради відбулася чергова сесія, виставка робіт Володимира Барановського на певний час (день-два) переїхала до адміністративного будинку селищної ради. Ціка-

во, чи звернули депутати увагу на творчість поки що мало відомого, але, безумовно, здібного працюючого майстра? Дозволимо собі саме так назвати Володимира Барановського, який сьогодні активно працює над все новими й новими картинами, які однозначно подобаються багатьом жителям Романова, жителям ближніх і віддалених від Романова сіл. Володимир розповідає, що з певної пори улюбленим часом для його творчості стає пізній вечір, а потім магія ночі наче допомагає робити те, що ніколи не виходить у розпал світлового дня. Ось такий у нього почерк, манера, стиль життя. Все більше – у творчості, у картинах...

P.S. Із цими рядками розповіді про Володимира Барановського ще раз переконаємося у тому, що талановиті люди є посеред нас не так вже й мало. Проте талант, спроможність щось зробити, створити, сконструювати треба побачити і розгледіти. Що ми і пропонуємо.

Футбольні битви ще попереду, але контрольні поєдинки – у самому розпалі!

Віктор Єрофєєв

Схоже на те, що весна і весняний футбол активно вриваються у наше повсякденне спортивне життя, і тому ледь не щотижня з'являються важливі футбольні новини, які найпершим чином цікавлять романівчан.

Адже саме FC «VIVAD», як переможець минулорічного чемпіонату Житомирської області і як володар кубку пам'яті Героїв Небесної сотні (кубку області), сьогодні активно готується до нового футбольного сезону. Поки що гравці романівської команди свій тренувальний процес проводять поза Романовом, а головним інструментом такої підготовки до нового сезону стали тренувальні матчі із низкою футбольних команд Житомирщини. Якраз на старті березня 2025 року у Житомирі проходить вже традиційний турнір пам'яті колишнього пре-

нера і багаторічного директора Житомирської ДЮСШ з футболу М. П. Сосюри. Романівська команда вважається однознаним фаворитом цього турніру, однак головна мета не стільки у тому, аби виграти почесний приз, а якраз у тому, аби відновити і вдосконалити футбольні кондиції гравців команди FC «VIVAD» напередодні матчів другого кола чемпіонату України серед аматорських колективів і старту нового СОМСПЕС-чемпіонату Житомирської області, заявки на участь у

якому вже приймаються від його організаторів.

Тепер до матчів турніру імені Миколи Сосюри. 16 березня футболісти романівського клубу «VIVAD» зустрілися із командою «Карпатська джерельна» (Житомир), яка (так само, як і романівчани) стартувала на турнірі із впевненою перемогою. Вболівальники та фахівці, які предметно слідкують за ходом турніру імені М. П. Сосюри, висловлювали прогнози, що якраз «джерельні» футболісти можуть чинити най-

більший опір минулорічному чемпіону Житомирщини. Таким чином, у матчі, що проходив 16 березня 2025 року на житомирській «Спартак Арена», могла вирішуватися доля переможця традиційного турніру. Звісно ж, гравці FC «VIVAD» вийшли на поле із бойовим настроєм. Хоча далеко не у минулорічному чемпіонському складі. Як такої інтриги у грі чемпіона Житомирщини із командою «Карпатська джерельна» не вийшло. Щоправда, перемоги із «сухим» рахунком FC «VIVAD» 16 березня не здобув, але **рахунок 3:1 на користь романівського клубу** говорить сам за себе. Втім, це зовсім не означає, що подальші ігри у ході турніру пам'яті Миколи Сосюри для підопічних тренера Віктора Чорного будуть прохідними. Звісно, дві перемоги поспіль – це вагома заявка на перемогу у турнірі, але ж усім відомо, що м'яч-таки круглий. Тож поживемо – побачимо!

Ще один тренувальний матч футболісти FC «VIVAD» провели якраз напередодні своєї другої гри на турнірі імені Миколи Сосюри у суботу, 15 березня 2025 року. Суперник давній, авторитетний і знайомий – команда другої ліги Чемпіонату України «Нива»

із міста Вінниці. Сама можливість перевірити свої футбольні кондиції у грі із професійним футбольним колективом завжди вітається, і романівська команда традиційно охоче їде на контрольні матчі до Вінниці. Скажемо так: вінничани зазвичай відчувають себе фаворитами подібних спарингів і майже завжди втілюють свою перевагу над FC «VIVAD» у переможній результат. Однак 15 березня романівчани зіграли напрочуд дисципліновано і грамотно. У підсумку на забитий «Нивою» м'яч наші хлопці відповіли таким же чином. Отже, нічия – 1:1. Результат тренувальний, але почесний і приємний. На завершення цієї замітки зауважимо, що тренувально-підготовчий цикл команди «VIVAD» продовжиться **вже 20 березня, коли романівчани зійдуться у тренувальному матчі із футболістами юнацько-молодіжного складу житомирського «Полісся»**. Тобто із дублерами основного складу «Полісся», гравцями команди U-19. Про перебіг цієї гри та про черговий матч турніру імені М. П. Сосюри, який романівська команда проведе 23 березня, ми розповімо у наступному виході нашої газети.

«Лісовий» форум у «Житомирській політехніці»: про реформи і не тільки

Віктор Першко

Минулого тижня у Житомирі найбільш важливою і масштабною за кількістю учасників, представництва на ній посадовців із усієї України стала зустріч лісівників, яку назвали форумом «Лісові ресурси: сучасні виклики та перспективи».

Проходив форум у одному із залів «Житомирської політехніки». Чи не вперше за останні роки ДП «Ліси України» (а саме це підприємство стало організатором форуму) вдалося до проведення заходу в прямому ефірі, коли із залу житомирського вишу було організовано пряму трансляцію цього майже п'ятигодинного дійства. Загалом слід зауважити, що усі подібні заходи мають бути організовані якраз подібним чином, тим паче, що якраз реформа лісової галузі, яка проходила упродовж минулих п'яти років, залишилася найбільш закритою, а тому не завжди зрозумілою для більшості українців. Тим паче, коли головною подією нашого життя є війна, більше як трирічне масштабне вторгнення російсько-агресора.

Насамперед про те, чому перший масштабний форум всеукраїнського масштабу проходив у Житомирі. В принципі, у цьому нічого дивного немає, адже якраз Житомирщина була й залишається найбільш залісненим регіоном нашої держави, бо майже 35% її території вкрито лісами. Свого часу саме наша область була флагманом лісової галузі України, а багато вихованців лісгосподарських підприємств Житомирщини очолювали Міністерство лісового господарства, яке свого часу вважалося потужним управлінським органом народногосподарського комплексу нашої держави. До речі, про це під час форуму мало хто згадував, а те, що Житомирщина була так званим пілотним регіоном у проведенні багатьох реформаторських процесів у лісовій галузі України, також залишилося поза увагою учасників форуму.

Тепер про реформу, про яку говорили ледь не всі учасники форуму. Найпершим чином голова Житомирської ОВА Віталій Бунечко, вітаючи учасників потужного зібрання, зауважив, що реформа лісового господарства якраз співпала із його призначенням на посаду голови Житомирської ОДА у серпні 2019 року. За словами Віталія Бунечка, найперше завдання, яке на Житомирщині вдалося реалізувати, – приборкати бурштинову мафію і легалізувати лісозаготівлі. Далі очільник нашої області розповів про ще один аспект змін у лісовій галузі – про створення могутньої протипожежної служби, яка сьогодні спроможна протистояти випадкам масштабних пожеж. Стосовно

реформаций, які відбулися у ході створення ДП «Ліси України», то В. І. Бунечко зауважив, що реформа, яка й досі проходить і яку мають завершити процесом так званої корпоратизації, для Житомирщини очевидних і однозначних позитивів не принесла. А вже сьогодні, коли лісове господарство держави намагаються концентрувати в межах єдиного підприємства, податкові надходження до бюджету Житомирської області від підрозділів ДП «Ліси України», які розташовані на її території, зменшилися.

Віталій Бунечко вдався до порівняння господарської ефективності і користі для обласного бюджету від лісівників ДП «Ліси України» і комунального підприємства Житомирської обласної ради «Житомирагроліс». Якщо раніше агролісові лісництва вважалися лише молодшими братами і такими собі вічними учнями державних лісгоспів, то сьогодні лісгоспи АПК на Житомирщині вносять куди більше податкових надходжень, аніж підприємства ДП «Ліси України». Тому пропозиція голови Львівської ОВА М. Козицького щодо створення філії ДП «Ліси України» у кожній із областей України мала слушний вигляд, а очільник Житомирщини В. І. Бунечко пішов навіть далі. Він всерйоз запропонував перемістити головний офіс ДП «Ліси України» до Житомира як регіону із найбільшою площею лісових масивів. При цьому Віталій Іванович вдався до дуже красномовного порівняння із тим, що столицею морського пароплавства України із відомих причин вважається Одеса, а не Київ.

Ще одне питання, яке неодноразово виридало у доповідях так званих стейкхолдерів форуму. Йшлося про самозаліснені території, які місцеві влади не поспішають передавати у підпорядкування ДП «Ліси України». Щоправда, якраз під час форуму більше говорилось про можливість для громад самостійно вести лісове господарство на тих просто-таки грандіозних площах самозаліснених територій, які з'явилися в Україні за минулі 30 років. Але на практиці це означає, що поряд із підприємством-гігантом «Ліси України», поряд із потужними комплексами «Агроліс», які успішно працюють у п'яти-семи регіонах України, може з'явитися ще один сегмент лісового господарювання. У разі, якщо місцеві влади, тобто громади на місцях, візьмуться за організацію господарських одиниць, які будуть давати лад тепер вже муніципальним лісам. До речі, самозаліснені території, які опинилися на території громад, можуть розглядатися як потужний потенціал для територіальних громад для задоволення власних інтересів, наприклад, у питаннях заготівлі дров для забезпечення потреб комунальних установ та організацій.

Звісно ж, організатори форуму в особі генерального директора ДП «Ліси України» Юрія Болоховця більше говорили про успіхи реформування лісової галузі. Він зауважив, що влада і бізнес бачать та відчувають результат нашої роботи – ефективну протидію пожежам та незаконним рубкам, масштабне лісовідновлення, прозорий та відкритий ринок деревини, рекордні

надходження до бюджету. Далі Юрій Болоховець визнав: «Сьогодні перед лісівниками постає новий виклик, який насправді є позитивним... Останні роки ми жили в умовах низького попиту на лісоматеріали, на основних торгах бізнес контрагував у середньому 60% від виставленого ресурсу. Проте вже на торгах 2025 року попит почав зростати. Учасники ринку вимагають терміново збільшити пропозицію. «Ліси України» вже працюють над цим. Будуються нові лісові дороги, готуються закупівля великих партій техніки для механізованої заготівлі. Ми готові збільшити заготівлю на 30% до 18-19 млн. метрів кубічних на рік. Але не все залежить від бажання лісівників! Мільйони кубометрів деревини на рік Україна втрачає внаслідок недосконалої нормативної бази! Через забюрократизовану систему затвердження матеріалів лісовпорядкування, через надмірні вимоги щодо проходження процедури ОВД та інші причини. Ми пропонуємо бізнесу та місцевому самоврядуванню зайняти проактивну позицію та спільно з нами долучитися до обговорення тем, які гальмують розвиток лісового господарства».

Важливо і відрядно, що під час форуму у Житомирі зазначалося (якраз-таки представниками ДП «Ліси України»): «У відповідь на пропозицію бізнесу ми збільшуємо частку деревини, яка виставляється на довгострокових договорах. З другого півріччя 2025 року – це 30%, з наступного року – 50%». Зазначалося також, що із 2026 року також вперше буде запропоновано учасникам ринка дов-

гострокові річні контракти з фіксованою ціною.

У виступах представників Верховної Ради України (голова комітету з екологічної політики Олег Бондаренко, нардеп із Бердичева Богдан Кицак), у виступі заступника міністра Міндовкілля Сергія Власенка зазначалося, що реформа у лісовому господарстві України вже має очевидні здобутки. Називалися показники рентабельності лісгосподарських підприємств, які зросли на порядок (від 1,5% до 13-15%), говорилося про те, що стара, неефективна, корупційна система лісового господарства стояла на заваді впровадженню передових методів. Зазначалося, що в ході реформування прибрано власну лігоспну переробку, яка існувала завдяки пільгам.

Власне кажучи, під час форуму у Житомирі важко було з'ясувати, наскільки вдалими і доскональними вигляд мають усі реформаторські заходи, проведені в ході утворення ДП «Ліси України». Під час форуму негосподарно і нечасто, однак чітко пролунали фрази стосовно доцільності нагальної потреби проведення корпоратизації та акціонізації, коли ДП «Ліси України» перетворяться на могутнє акціонерне товариство у масштабах всієї держави. Цілком можливо, що такі і подібні питання постанову у ході подальших зустрічей і форумів, які вже незабаром пройдуть в інших містах та регіонах України. Щонайпершим претендентом на місце проведення такого форуму є Львівщина, оскільки вищезгаданий голова Львівської ОВА М. Козицький у своєму виступі наполіг на цьому. Принагідно зауваживши, що подібні заходи можна проводити не у маленькому і вочевидь тісному для подібних імпрез залі «Житомирської політехніки», а для більш широкої і потужної аудиторії. Зауваження зі Львова можна вважати цілком слушним, адже на форумі у Житомирі, попри потужне представництво Верховної Ради України, центральної виконавчої влади (міністерства і голови Держагентства лісових ресурсів України Віктор Смеля), не було або було критично мало представників місцевих громад, громадських організацій. Ще одна вада форуму – на ньому гостро відчувався брак голосу науковців. І загалом, про те, яку роль у процесах реформування лісової галузі України відіграє вітчизняна наука, на форумі почути не вдалося. Можливо надалі про це поговоримо?

Як війна підвищує ризики зараження сказом – що можна зробити

Через війну багато домашніх і свійських тварин залишилися покинутими на територіях ведення бойових дій.

Без належного догляду та вакцинації вони можуть бути потенційними носіями вірусу сказу. Дикі тварини мігрують із небезпечних зон до спокійніших територій. Також бойові дії значною мірою завадили провести профілактичні заходи у більшості областей України – планові вакцинальні кампанії для домашніх і диких тварин, а також контроль за популяцією безпритульних тварин. Все це створює підвищені ризики для погіршення епідемічної ситуації, пов'язаної зі сказом.

Статистика в Україні

У 2023 році зареєстровано 1845 звернень через покуси чи облизання тваринами, хворими на сказ, – це 4,5 випадка на 100 тис. населення. За оперативними даними, у 2024 році кількість таких звернень зросла до 2427 (5,86 на 100 тис. населення).

За інформацією обласних центрів контролю та профілактики хвороб, у 2024 році в Україні зареєстровано два випадки сказу серед дорослих у Дніпропетровській і Харківській областях. У 2023 році зареєстровано один випадок сказу у дорослого у Вінницькій області.

Центр громадського здоров'я поспілкувався з Юрієм Жигаревим, лікарем-інфекціоністом, кандидатом медичних наук, про сказ – що це за хвороба та як уберегти від неї себе та тварин.

Що таке сказ і які його симптоми

Сказ (рабієс, гідрофобія) – це смертельне вірусне захворювання, що вражає центральну нервову систему людини та теплокровних тварин. Захворювання спричинене вірусом родини Rhabdoviridae, роду Lyssavirus.

«Інкубаційний період сказу зазвичай становить від 1 до 3 місяців, але може бути від семи днів до понад року, залежно від місця укусу, властивостей вірусу та особливостей імунної системи людини. Найшвидше розвивається хвороба, якщо укус інфікованої тварини стався в голову та шию», – розповідає Юрій Жигарев.

Основні симптоми розвиваються після інкубаційного періоду:

- гарячка;
- головний біль;
- неспокій;
- гідрофобія (страх води);
- аерофобія (страх протягів, повітряних потоків);
- галюцинації;
- агресія;
- параліч;
- кома.

Якщо з'явилися симптоми, врятувати людину неможливо і хворий помирає. Тому надзвичайно важливо почати постконтактну профілактику (ПКП) сказу відразу після контакту з потенційно інфікованою твариною, до появи симптомів. ПКП може передбачати тільки вакцинацію або одночасне введення імуноглобуліну за призначенням лікаря.

Без лікування сказ завжди призводить до смерті

«Сказ є одним із найсмертельніших вірусних захворювань: після появи клінічних симптомів його летальність становить сто відсотків. Вірус атакує нервову систему, спричиняючи важкі неврологічні

ЩО РОБИТИ, ЯКЩО ВКУСИЛА ТВАРИНА

- Негайно промийте рану водою з милом 15 хвилин або довше**
- Обробіть антисептиком, що містить 70% спирту, або 5%-розчином йоду**
- Якомога швидше зверніться до лікаря**
- Якщо лікар відмовляється вводити антирабічну вакцину, важливо не зволікати – зверніться до іншого медзакладу або зателефонуйте на гарячу лінію Міністерства охорони здоров'я**

розлади, параліч і смерть. Ефективного лікування немає, але розвитку хвороби можна запобігти вакцинацією», – наголошує фахівець.

З метою профілактики вакцину проти сказу вводять групам високого ризику – ветеринарам, лісникам, кінологам та ін. Для доконтактної та постконтактної профілактики застосовують одну й ту саму вакцину – антирабічну, проте за різними схемами.

Як передається вірус сказу

Вірус передається через слину інфікованої тварини, найчастіше під час укусів. Однак можливе зараження через подряпини або потрапляння слини на слизові оболонки чи відкриті рани. Інші шляхи передачі (наприклад аерозольний у печерах з великими колоніями кажанів) є вкрай рідкісними, і для України це мало актуально. Зараження сказом можливе навіть під час контакту з мертвою інфікованою твариною – наприклад через порізи чи подряпини під час розбирання туші або зняття шкури, а також під час потрапляння слини загиблої тварини на пошкоджену шкіру.

Людина не може бути безсимптомним носієм вірусу сказу. Під час інкубаційного періоду, коли симптоми ще не проявилися, вона не є заразною. Інфекція стає небезпечною для інших лише після появи клінічних ознак хвороби.

Можливі ознаки, що у тварини сказ

«Інфіковані тварини часто поводяться неадекватно: втрачають страх перед людьми, стають агресивними або, навпаки, млявими», – каже Юрій Жигарев.

- Інші ознаки:
- слинотеча;
  - утруднене ковтання;
  - параліч.

Тварини можуть передавати вірус за кілька днів до появи симптомів, тому навіть зовні здоровий собака чи кіт може становити загрозу.

Які бувають форми сказу

Може бути буйний (агресивна поведінка) та паралітичний сказ (малопомітні симптоми, поступова слабкість і параліч), іноді атипові форми (наприклад без гідрофобії). Усі форми сказу для людини без вакцинації – летальні.

Вакцинація та інша профілактика для домашніх тварин

Вакциновані тварини не можуть передавати сказ. Власники домашніх тварин в Україні можуть безоплатно вакцинувати своїх улюбленців від сказу у державних ветеринарних установах. Вакцинацію необхідно повторювати щороку, щоб підтримувати надійний імунітет у тварин.

Інші профілактичні заходи, щоб захистити тварин від сказу:

- унеможливіть контакти домашніх тварин із дикими та безпритульними, адже вони можуть бути носіями вірусу;
- якщо поведінка вашої або чужої тварини викликає підозру – наприклад з'являється агресія, страх води чи світла – негайно повідомте ветеринарну службу.

Які тварини можуть переносити сказ

Сказ можуть переносити як домашні, так і дикі тварини, зокрема собаки, коти, лисиці, вовки, еноти, борсуки та кажани.

Птахи, плазуни, земноводні та комахи сказ не переносять.

Щоб мінімізувати ризик зараження сказом, тримайтеся на відстані від без-

притульних або диких тварин, не слід їх торкатися, годувати з рук чи намагатися приручити.

Що робити, якщо вкусила тварина:

- Негайно промийте рану водою з милом 15 хвилин або довше.
- Обробіть антисептиком, що містить 70% спирту, або 5%-розчином йоду.
- Якомога швидше зверніться до лікаря.

Якнайшвидше отримайте антирабічну постконтактну профілактику – бажано протягом 24 годин після укусу. Чим пізніше це зробити, тим вищий ризик інфікування сказом.

Якщо лікар відмовляється вводити антирабічну вакцину, важливо не зволікати – зверніться до іншого медзакладу або зателефонуйте на гарячу лінію Міністерства охорони здоров'я за номером 0 800 505 201.

Важливо: навіть якщо після укусу тварини, що поводитася підозріло, на шкірі немає значних пошкоджень, все одно потрібно звернутися до лікаря. Вірус сказу у слині хворої тварини може потрапити в організм людини навіть через мікрошкодження на шкірі. Тому якщо вас облизала тварина з підозрілою поведінкою, потрібно також звернутись до лікаря.

Хто в групі ризику

Загалом до груп ризику належать фахівці, які мають підвищений ризик зараження внаслідок частих контактів з тваринами, наприклад ветеринари, лісники.

«За нинішніх умов до найбільшої з груп ризику належать люди на прифронтових територіях, переважно у сільській місцевості, де контроль за популяцією тварин та проведенням вакцинацій ускладнені, особливо діти, які через свою активність і допитливість можуть часто контактувати з тваринами», – підкреслює фахівець.

Виправляємо хибні уявлення про сказ

Якщо домашня киця вкусила чи подряпала – це теж ризик захворіти на сказ.

«Невакциновані домашні коти можуть переносити сказ. На жаль, в останні роки майже половина всіх випадків сказу в Україні – від котів, зокрема й домашніх», – підкреслює Юрій Жигарев.

Через невелику рану чи подряпину все ще може потрапити вірус сказу.

«Вірус може проникати навіть через мікротравми. Іноді достатньо, щоб мила киця просто полизала вашу руку», – стверджує фахівець.

Кількість ін'єкцій, необхідних для запобігання за сучасними схемами вакцинації, – всього п'ять протягом 28 днів, по одному в нульовий день під час звернення до лікаря, а потім на третій, сьомий, 14-й і 28-й день. Про жодні 20 уколів в живіт не йдеться. Є навіть схеми з внутрішньошкірним введенням вакцини, яке майже безболісне.

На думку Юрія Жигарева, найнедолугіший міф стосується неможливості вживати алкоголь під час курсу вакцинації від сказу: «Були випадки, коли пацієнти навіть відмовлялися від щеплень, бо думали, що не зможуть випити. Насправді під час курсу вакцинації проти сказу можна вести звичайний спосіб життя і навіть вживати алкоголь (але не ЗЛОВживати!). Офіційні інструкції до сучасних вакцин проти сказу не містять заборон щодо вживання алкоголю».

Джерело: Центр громадського здоров'я

Гороскоп на тиждень 19 березня - 25 березня

ОВЕН
Ви почуватиметеся комфортно, попри сильну зовнішню турбулентність. Період сприятливий для того, щоб зробити рішучий крок уперед.

ТЕЛЕЦЬ
Багато процесів прискорюються і прояснюються. Взаємини стають стабільнішими, старі емоції повертаються, але на новому рівні усвідомлення.

БЛИЗНЮКИ
Час глибоких усвідомлень, переосмислення та вибору напрямку. Прокидається ваш внутрішній вогонь та життєва енергія.

РАК
Попри те, що триває коридор затемнень, загальне тло для вас сприятливе. Велика ймовірність приємних фінансових та матеріальних несподіванок.

ЛЕВ
Прискорення та посилення розумових процесів та почуттів дозволяє впорядкувати своє життя та розібратися з подіями минулого року.

ДІВА
Попри те, що у вашому житті все логічно та передбачувано, у цей період прокидається інтуїція і стає особливо сильною.

ТЕРЕЗИ
Нова енергія надихає вас на сміливі вчинки, ініціативу у почуттях та творчості. Формуються сприятливі умови для потужних змін та зростання.

СКОРПІОН
Тиждень відзначений підвищеною енергетичною активністю, під час якої процеси розвиватимуться швидше, а обставини складатимуться гармонійно.

СТРІЛЕЦЬ
Ці березневі дні наче нагадують вам, що кожна зміна – це новий шанс розправити крила та впевнено зустріти майбутні можливості.

КОЗОРІГ
Козороги будуть зосереджені на кар'єрних питаннях. Ваші дисципліна та завзятість допоможуть досягти значних успіхів.

ВОДОЛІЙ
Це буде динамічний тиждень, насичений спілкуванням та новими ідеями, відбудеться прорив в усвідомленні своїх цілей.

РИБИ
З'явиться натхнення та бажання зайнятися чимось новим. Посилюється активність у сфері спілкування, навчання та коротких поїздок.

Джерело: TCH

Смачного!

Макарони з грибами та сиром

Інгредієнти: 250 г пасты або макаронів з твердих сортів пшениці, 300 г печериць, 20 г масла, 1 ст. л.

олії для смаження, 20 г пармезану, 2 ст. л. олії, сіль та перець до смаку.

- Помийте та просушіть 300 г печериць та наріжте їх на чверті. Обсмажте гриби з 2 ст. л. олії та 20 г масла на гарячій пателі приблизно 5 хв або до золотавості. Посоліть та поперчіть гриби собі до смаку.

- Тим часом відваріть пасту до стану аль денте: 250 г пасты вкиньте в киплячу підсолену воду та варіть на середньому вогні приблизно 6-7 хв або за рекомендованим часом на пакуванні. Готову пасту відкиньте на друшляк.

- Пасту додайте на пателю до грибів, перемішайте та смажте інгредієнти ще 3 хв. Перед подачею присипте страву тертим пармезаном.

Картопля в горщиках

Інгредієнти на 3 горщики: 400 г свинини, 6 картоплин, 2 морквини, 1 цибулина, 1 л води (для відварювання м'яса), 1 лавровий лист, 6 горошків духмяного перцю, сіль та перець до смаку.

- 400 г свинини покладіть в каструлю, залийте водою так, щоб вона повністю покрила м'ясо та варіть

на невеликому вогні приблизно 1-1,5 години (після закипання) до готовності м'яса. Не забудьте час від часу знімати піну з поверхні бульйону. Солити ж на цьому етапі не потрібно.

- Готове м'ясо витягніть з води, трішки охолодіть та порвіть на окремі невеликі шматочки (розберіть на волокна).

- Овочі почистьте, картоплю наріжте кубиками, цибулю дрібними кубиками, а моркву – чверть кільцями.

- У горщики викладіть спершу шматочки м'яса, далі нарізану картоплю, моркву та цибулю. Підсоліть кожен шар інгредієнтів або можна також посолити бульйон, яким заливатимете горщики.

- Залийте інгредієнти бульйоном, в якому варилося м'ясо, необхідно приблизно по 200 мл рідини на горщик. Додайте також по 1 лавровому листочку, 2 горошки духмяного перцю. Накрийте горщики кришками та поставте в розігріту до 180 градусів духовку на 1 год.

Джерело: klopotenko.com

Куточок ГОРОДНИКА

Ідеальна морква без зайвих зусиль: техніка вирощування без проріджування

Секрети успішної посадки моркви

Раніше вважалося, що без проріджування гарного врожаю не отримати. Але сьогодні все інакше – накопичений досвід дозволяє повністю виключити цей трудомісткий процес. Досвідчені садівники розповіли, як цього домогтися.

ПІДГОТОВКА НАСІННЯ – ОСНОВА УСПІХУ

Якісна підготовка насіння – 70% врожаю. Перед посівом потрібно перевірити схожість простим способом. У скляній воді розчинити столову ложку солі, висипати насіння і перемішати. Через 5 хвилин повноцінне насіння опускається на дно, порожнє залишиться на поверхні. Після цього промиваємо матеріал у чистій воді та просушуємо.

Відібране насіння замочуємо в тканинному мішечку на добу при температурі 18-20 градусів і кожні 8 годин міняємо воду. Такий метод забезпечує схожість до 85%. Підготовлене насіння потрібно висівати протягом 24 годин.

ВИБІР І ПІДГОТОВКА ГРЯДКИ

Грунт потрібно готувати з осені, вносячи перегній із розрахунку 3 кг на квадратний метр. Навесні ділянку перекопуємо на глибину 20 см, вибираючи всі бур'яни з корінням. Морква любить пухкий грунт, тому добре додати річковий пісок – 1 відро на метр грядки.

Потім формуємо гряди висотою 10 см. Між ними залишаємо 20 см – цього достатньо для нормального розвитку рослин. За добу до посіву робимо борозенки глибиною 2 см і проливаємо їх водою температурою 18-20 градусів. У суху погоду накриваємо грядку плівкою для збереження вологості.

Важливо не садити моркву після кропу, петрушки і селери. Найкращі попередники – томати, картопля, капуста. На колишнє місце можна садити тільки через 3 роки.

СПОСІБ ПОСІВУ

Найефективнішим вважається посів з піском у пропорції 1:3. На три частини піску одна частина насіння моркви. У відрі все ретельно перемішуємо до однорідної маси. Вологий пісок використовувати не можна – насіння прилипає одне до одного. Далі суміш рівномірно розподіляємо по борозенках.

Після посіву присипаємо борозенки поживною сумішшю: три частини землі й одна частина перегною. Шар не має перевищувати 1 см. Грунт злегка ущільнюємо плоскою дошкою.

ДОГЛЯД ЗА МОРКВОЮ

Головне в цій справі – підтримання постійної вологості ґрунту. До появи сходів поливаємо з розпилювача помірно щоранку. Перші паростки з'являються на 8-10 день за температури ґрунту 15-18 градусів. Після появи сходів режим поливу змінюємо: поливаємо рідше – раз на 4-5 днів, але рясно. Вода повинна промочити ґрунт на глибину 15 см. У спекотну погоду збільшуємо частоту до 2 разів на тиждень. Важливо не допускати пересихання верхнього шару – так коренеплоди стають жорсткими та грубими.

Коли рослини досягнуть 5 см, проводимо перше розпушування міжрядь. Глибина обробки 3-4 см. Повторюємо кожні 12-14 днів, поступово заглиблюючи до 8 см. Це насичує ґрунт повітрям і перешкоджає утворенню кірки.

Джерело: Ukr.Media

19 березня середа	20 березня четвер	21 березня п'ятниця	22 березня субота	23 березня неділя	24 березня понеділок	25 березня вівторок
- 1° + 7°	0° + 9°	+ 1° + 12°	+ 3° + 12°	+ 4° + 12°	+ 4° + 12°	+ 6° + 13°
749 ТИСК, ММ	751 ТИСК, ММ	749 ТИСК, ММ	747 ТИСК, ММ	749 ТИСК, ММ	746 ТИСК, ММ	743 ТИСК, ММ

17 БЕРЕЗНЯ

**СВІЙ ЮВІЛЕЙНИЙ ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ ВІДСВЯТКУВАВ
ДЕПУТАТ РОМАНІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ,
КАПІНУС ОЛЕКСІЙ ГРИГОРОВИЧ!**

НА КИЛИМИ ЖИТТЯ, НЕМОВ ЧАРІВНА М'ЯТА,
РОЗКВІТЛА ВАША ЮВІЛЕЙНА ДАТА,
ХАЙ КВІТ ЖИТТЯ ПОВІК НЕ ОДЦВІТАЄ,
НЕХАЙ ДОБРО ДО ВАС ЩОДНИНИ ПРИБУВАЄ,
ХАЙ МАТІР БОЖА ВАС ОХОРОНЯЄ,
СІЯЄ ВТІХИ ЗІРКА ЗОЛОТА,
ІСУС ХРИСТОС З НЕБЕС БЛАГОСЛОВЛЯЄ
НА ЩЕДРІ ЩАСТЯМ, МНОГІІ ЛІТА!

РЕКЛАМА

ТОВ ТЕХНІЧНИЙ ЛІЦЕЙ

постійно проводить індивідуальне навчання
та підвищення кваліфікації

ТРАКТОРИСТІВ-МАШИНІСТІВ С/Г ВИРОБНИЦТВА.

067-410-12-15

097-675-58-35

067-799-04-27

**ПОЧАТОК ЗАНЯТЬ З МОМЕНТУ УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ
НА НАВЧАННЯ.**

**КОПАЄМО, ЧИСТИМО ТА
ПОГЛИБЛЮЄМО КРИНИЦІ**

380678794357

380679759461

380663478257

Іван Васильович

**В наявності круги колодязні
та каналізаційні, дашки до них**

БУДМАТЕРІАЛИ

ДОШКА ПОЛА, БРУС
ВАГОНКА, РЕЙКА МОНТАЖНА

**ВСЕ
НАЙКРАЩЕ
У НАС**

Тел.: (097) 74-55-459

(096) 909-34-59

УКРПОШТА
ГОЛОВНА ПОШТА КРАЇНИ

ЗДІЙСНЮЙТЕ ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ ПО УКРАЇНІ БЕЗ ВІДКРИТТЯ РАХУНКУ!

Через відділення Укрпошти, які розташовані по всій території України, ви можете:

- відправити кошти для підтримки рідних і близьких людей;
- отримати плату за оренду земельних паїв, матеріальну допомогу (зокрема й від міжнародних благодійних організацій);
- перерахувати кошти за судовими рішеннями (сплатити аліменти з отриманням роздрукованої квитанції).

Грошові перекази Укрпоштою - це:

- безпечно та надійно:** доставка грошей за адресою
- швидке оформлення переказів**
- зручно:** виплата здійснюється у відділенні або за домашньою адресою (без стягнення додаткової плати)

ТОРФОБРИКЕТ

5000 грн/тонна

+38(067) 364-56-17

МОЖЛИВА ДОСТАВКА

ВТРАЧЕНИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ КВИТ-ТОК СЕРІЯ ТМ №15070390, ВИДАНИЙ ЖИТОМИРСЬКИМ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ КОЛЕДЖЕМ, НА ІМ'Я ЛУФЕРЕНКА КИРИЛА СЕРГІЙОВИЧА, ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ.

ВТРАЧЕНЕ ПОСВІДЧЕННЯ ДИТИНИ З БАГАТОДІТНОЇ СІМ'Ї, ВИДАНЕ НА ІМ'Я КОЗЕРАЦЬКОЇ АНАСТАСІЇ СЕРГІЙОВИЧ, 30.12.2008Р. НАРОДЖЕННЯ, ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ.

Цікаві факти про зефір

- У Стародавньому Єгипті близько чотирьох тисяч років тому виготовляли солодоці, схожі на зефір. До їхнього складу входили мед і сік рослини алтей. Робили ласощі для того, щоб виловити фараонів від застуди та інших захворювань. Зовнішнім виглядом і смаком ця страва була найбільше схожа на сучасний кондитерський виріб під назвою «маршмелу», який багато людей обожають додавати в гарячі напої.

- Зефір придумали французи. Хтось із французьких кулінарів одного разу побував на Русі і скуштував там пастилу в той час. Смаколик припав йому до смаку, тому після повернення на батьківщину він вирішив придумати щось схоже. Він зібрав консилиум місцевих кондитерів, і хтось із них додумався додати в пастилу ячний білок, а замість меду використовувати звичайний цукор. Ось так і вийшов зефір.

- З французької мови слово «зефір» перекладається як «подих, або легкий вітерець». Імовірно, ця назва дісталася цьому продукту завдяки його граціозному зовнішньому вигляду і легкій консистенції.

- Зефір і маршмелу хоч і схожі зовні, але є абсолютно різними стравами – маршмелу не містить поре і яєць в своєму складі, а при нагріванні багаторазово збільшується в розмірі.

- У світі існують смаколики, які чимось нагадують зефір: вищезгадані американські маршмелу, ізраїльські крембо, німецькі «шоколадні поцілунки», данські кремкові булочки. Головна їхня відмінність полягає в тому, що в них відсутні загусники.

- У давні часи зефір використовували як ліки, оскільки наші далекі предки вірили, що він допомагає відновити сили і енергію після травм або операцій і прояснює розум. Ціна ж частування була такою високою, що можли-

вість покуштувати його була лише у багатіїв. І тільки в минулому столітті виготовлення зефіру поставили на потік, тим самим здешевивши вартість кінцевого продукту.

- Рецепт зефіру досить гнучкий, його можна міняти на свій розсуд і додавати все що завгодно. Саме тому існує така величезна безліч видів зефіру з різними смаками, як звичними нам (наприклад глазукований або пастила), так і зовсім незвичайними (наприклад, в складі деякого зефіру присутні лавандова олія, кориця, насіння чіа або навіть коньяк).

- Таку цікаву форму зефіру – пару половинок, зчеплених одна з одною, придумали не автори цих ласощів. Це технологія, яку винайшли дещо пізніше, щоб полегшити сушку продукту. Низ, як правило, постійно залишався липким, тому і вирішили зліплювати пару зефіринок між собою, щоб вони могли просохнути рівномірно.

Джерело: pro-cikave.com.ua

20
ХВИЛИН
zt.20minut.ua

19 березня 2025 р.
№ 5 (286)

Газета є членом
Всесвітньої газетної
Асоціації

Ідентифікатор медіа R30-02941.

Видавець – ПП "Медіа Ресурс";
адреса: 10014, м. Житомир,
вул. Рильського, 9, каб. 407

Адреса редакції: м. Житомир,
вул. Рильського, 9, 4й пов., каб. 407

Тел.: (0412) 418-189

Директор:
Олександр Васильковський,
тел.: 0 (67) 510-50-75
alex.vasilykovskiy@gmail.com

Головний редактор:
Ольга Сидельська,
тел.: 0 (97) 470-60-17

Рекламний відділ:
Людмила Павлюк
тел.: 0 (67) 412-89-81

Редакція не несе
відповідальності за зміст
реklamних матеріалів.
Редакція може не
поділяти думку авторів
матеріалів. Передрук
матеріалів видання
повинен бути узгодже-
ний з редакцією.

Віддруковано
в друкарні «Від і До»,
м. Чернівці, вул. Заводська, 37-В.
Тел.: (050) 3763347.

Зам. наклад: 5000 прим.

Замовлення №
Частина тиражу
розповсюджується
безкоштовно.

